

2.9.8 Exponenciální nerovnice I

Př. 1: Vyřeš nerovnici $2^t \geq \sqrt{2}$. Ověř pomocí zkoušky pro dvě čísla z množiny řešení předchozí nerovnice jeho správnost.

$$2^t \geq 2^{\frac{1}{2}} \quad t \geq \frac{1}{2} \quad K = \left\langle \frac{1}{2}; \infty \right\rangle$$

$t = 1$ $2^1 \geq \sqrt{2}$ $2^1 \geq \sqrt{2}$ - platí	$t = 5123$ $2^t \geq \sqrt{2}$ $2^{5132} \geq \sqrt{2}$ - platí

Př. 2: Vyřeš nerovnici $\left(\frac{1}{2}\right)^t \leq 2$. Ověř pomocí zkoušky pro dvě čísla z množiny řešení předchozí nerovnice jeho správnost.

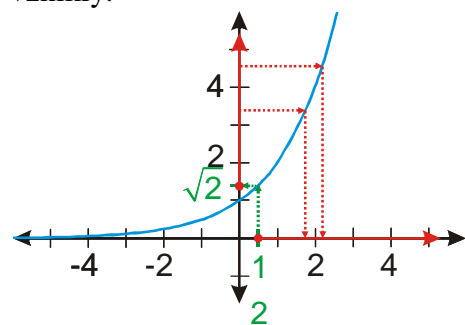
$$\left(\frac{1}{2}\right)^t \leq \left(\frac{1}{2}\right)^{-1} \quad t \leq -1 \quad K = (-\infty; -1)$$

$$2^t \geq \sqrt{2}$$

$$2^t \geq 2^{\frac{1}{2}}$$

Porovnáváme hodnoty funkce $y = 2^x$, pro číslo $\frac{1}{2}$ a neznámá čísla t . Funkce $y = 2^x$ má mít pro t hodnotu větší než $\sqrt{2}$.

Zpětně hledáme z jakých čísel tyto hodnoty vznikly.

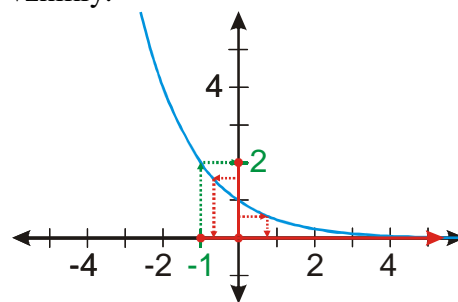

Vznikly z hodnot $t \in \left\langle \frac{1}{2}; \infty \right\rangle$.

$$\left(\frac{1}{2}\right)^t \leq 2 \quad \left(\frac{1}{2}\right)^t \leq \left(\frac{1}{2}\right)^{-1}$$

Porovnáváme hodnoty funkce $y = \left(\frac{1}{2}\right)^x$, pro číslo -1 a pro neznámá čísla t . Funkce $y = \left(\frac{1}{2}\right)^x$ má mít pro t hodnotu menší než 2.

Zpětně hledáme z jakých čísel tyto hodnoty vznikly.

Vznikly z hodnot $t \in \langle -1; \infty \rangle$.

Př. 3: Vyřeš exponenciální nerovnice:

a) $3^{x+5} < 1$ b) $0,1^{2x} \leq 1$ c) $\left(\frac{1}{5}\right)^{3x+2} \geq 0$ d) $\left(\frac{1}{8}\right)^{2x+3} \leq 16$

a) $3^{x+5} < 1$ $3^{x+5} < 3^0$ $x+5 < 0$ $x < -5$ $K = (-\infty, -5)$

b) $0,1^{2x} \leq 1$ $0,1^{2x} \leq 0,1^0$ $2x \geq 0$ $x \geq 0$ $K = \langle 0, \infty \rangle$

c) $\left(\frac{1}{5}\right)^{3x+2} \geq 0$ $K = R$ Všechny mocniny kladného čísla jsou kladná čísla.

d) $\left(\frac{1}{8}\right)^{2x+3} \leq 16$ $(2^{-3})^{2x+3} \leq 2^4$ $2^{-6x-9} \leq 2^4$ $-6x-9 \leq 4$ $-6x \leq 13$
 $x \geq -\frac{13}{6}$ $K = \left\langle -\frac{13}{6}; \infty \right\rangle$

Př. 4: Vyřeš nerovnice:

a) $2 \cdot 2^x \cdot 4^x > \sqrt{8}$ b) $0,1^{x+2} > 0,01^{x+3}$

a) $2 \cdot 2^x \cdot 4^x > \sqrt{8}$ Převědeme nerovnici na tvar $2^{\text{výraz1}} > 2^{\text{výraz2}}$.

$2 \cdot 2^x \cdot (2^2)^x > (2^3)^{\frac{1}{2}}$ $2 \cdot 2^x \cdot 2^{2x} > 2^{\frac{3}{2}}$ $2^{1+x+2x} > 2^{\frac{3}{2}}$

$3x+1 > \frac{3}{2}$ $6x+2 > 3$ $x > \frac{1}{6}$ $K = \left(\frac{1}{6}; \infty\right)$

b) $0,1^{x+2} > 0,01^{x+3}$ Převědeme nerovnici na tvar $0,1^{\text{výraz1}} > 0,1^{\text{výraz2}}$.

$0,1^{x+2} > (0,1^2)^{x+3}$ $0,1^{x+2} > 0,1^{2x+6}$

$x+2 < 2x+6$ $x > -4$ $K = (-4; \infty)$

Př. 5: Petáková:

strana 37/cvičení 26 f)

strana 37/cvičení 27 d) e)